

Experiència seleccionada en la modalitat de pòster

DADES DEL CENTRE

Codi del centre	08034621
Nom del centre	Institut de Sales
Localitat	Viladecans

TÍTOL

La biblioteca: foment del gust per la lectura i la cultura

BREU RESUM DE LA PRÀCTICA

La biblioteca del centre, Isabel de Villena, es va inaugurar oficialment l'any 1995 encara que ja feia uns quants anys que estava en funcionament. Des del curs 2004-2005 i darrerament amb l'entrada del centre al Pla de Millora i Suport 2007-2011 s'ha fet una dinamització important de la mateixa, amb tot un seguit de millores i sobretot la integració a la vida quotidiana del centre amb diferents activitats que considerem que són innovadores i molt rellevants pel nostre projecte de centre.

Al nostre centre no volem considerar la Biblioteca només com un espai de lectura i préstec de llibres, sinó que la considerem un espai de coneixement i aprenentatge, i sobretot un espai de foment de la cultura en el sentit més ampli.

A més de material bibliogràfic en paper i en format digital, la biblioteca té una DVD-teca formada per unes nou-centes pel·lícules en DVD que han estat cedits pel professor Emilio Gimena, coordinador de la Biblioteca, en servei de préstec per tota la comunitat educativa (alumnes, professors, famílies i personal d'administració i serveis).

Arrel de la dinamització de la Biblioteca, a més, el curs 2007-2008 vàrem iniciar (i estem continuant) un Projecte de Lectura per a l'ESO que consisteix en una hora de lectura setmanal a cada grup d'ESO durant tot el curs. Els alumnes porten el seu propi llibre o bé l'agafen en préstec a la biblioteca i llegeixen durant tota l'hora en silenci. El professor que té classe amb aquest grup també llegeix el seu propi llibre a la mateixa classe.

Com a continuació d'aquest Projecte de Lectura i degut a la relació de cooperació constant amb el CEIP Pau Casals que es troba just al costat del nostre edifici, també es va engegar el curs 2007-2008 i continua aquest curs, un Projecte de Lectura Cooperativa que consisteix en que un grup d'alumnes del nostre centre de 3r., 4t. (grups d'aprenentatge lent) i Aula Oberta, van al centre de primària un cop per setmana a fer lectura cooperativa en veu alta a les classes de cicle inicial.

Els objectius que ens plantegem amb la dinamització de la Biblioteca i els Projectes de lectura esmentats són:

- Fomentar el gust per la lectura en els alumnes i tota la comunitat educativa.
- Millorar la competència lectora dels alumnes.
- Fomentar l'ús de la biblioteca del centre.

Fer present la lectura en l'activitat quotidiana del centre.

DESCRIPCIÓ

Curs acadèmic 2004-2005 fins a 2008-2009 i és un projecte amb continuïtat.

Punt de partida Quan vàrem iniciar el procés de dinamització de la biblioteca, que ja funcionava des de feia anys però no se li treia massa rendiment, ens vam proposar que fos un espai viu, obert a tots els alumnes, on tothom pogués cercar allò que li interessés. La nostra biblioteca havia d'oferir llibres de lectura per aquells a qui els agrada llegir, llibres de consulta per a qui vulgui ampliar el temari de les assignatures, llibres d'oci per a qui vulgui passar una bona estona, llibres especialitzats per els que vulguin començar a preparar els seus estudis universitaris. Tant de bo hi hagués un llibre per a cada alumne; que cadascú, al apropar-se a la biblioteca, trobés un llibre que li fes servei. I així, amb aquestes premisses vàrem començar un treball d'adequació i millora.

Al nostre centre no volem considerar la Biblioteca només com un espai de lectura i préstec de llibres, sinó que la considerem com un espai de coneixement i aprenentatge, i sobretot un espai de foment de la cultura en el sentit més ampli.

Objectius

Els nostres objectius generals per la Biblioteca del centre com a espai per el foment del gust per la lectura i la cultura són:

- Convertir la biblioteca en un espai interdisciplinari, ple de recursos.
- Potenciar que sigui un espai obert i que promogui l'hàbit lector i el gust per la lectura.
- Promoure que es converteixi en una eina més de treball curricular.
- Implicar tots els departaments didàctics del centre en la dinamització de la biblioteca.
- Dinamitzar el seu ús com un espai d'ensenyament-aprenentatge.
- Convertir-la en un espai amb recursos per la orientació, tant acadèmica com professional.
- Incentivar-la com un espai generador de cultura.
- Dinamitzar el seu ús com un espai de reunions de treball (delegats, comissió cultural del centre...).
- Convertir-la en un espai de trobada i integració.
- Promoure-la com un espai de consulta.
- Aconseguir que es consideri com un espai de lleure i gaudi.
- Intentar que els alumnes i, perquè no, les famílies, valorin la lectura com un plaer intens i al mateix temps fàcil d'aconseguir, invitant-los a compartir tots els móns possibles que ens proporcionen els llibres.
- Potenciar el seu ús per tota la comunitat educativa, alumnes, professorat i famílies.
- Reforçar i consolidar els vincles de la nostra biblioteca amb les escoles del nostre entorn, particularment el CEIP Pau Casals amb el que ja ens estem coordinant.
- Continuar l'edició del Butlletí de la Biblioteca, aquest curs s'ha iniciat el març, s'ha fet el d'abril i es farà el de maig.

Desenvolupament de l'experiència

A partir del curs 2007-2008 es va iniciar una nova etapa per la biblioteca amb moltes activitats que es detallen:

Arrel de la dinamització de la biblioteca, a més, el curs 2007-2008 vàrem iniciar (i estem continuant) un Projecte de Lectura per a l'ESO dins del nostre Pla de Millora i Suport, referit a l'objectiu estratègic 1 que és el de Millorar els resultats educatius. Mitjançant aquest Projecte de Lectura ens proposem els següents objectius:

- Fomentar el gust per la lectura en els alumnes i tota la comunitat educativa.
- Millorar la competència lectora dels alumnes.
- Fomentar l'ús de la biblioteca del centre.
- Fer present la lectura en l'activitat quotidiana del centre.

Aquest Projecte de Lectura per l'ESO consisteix en una hora de lectura setmanal a cada grup durant tot el curs. Tots els alumnes llegeixen en silenci a la mateixa hora. Els alumnes porten el seu propi llibre i se'ls anima a que l'agafin en préstec de la biblioteca del centre. La lectura es realitza en una hora diferent cada setmana i els horaris estan exposats amb cartells realitzats pels mateixos alumnes, i que animen a la lectura, per tot el centre. Quan toca lectura, el professorat entra a classe amb el seu propi llibre i també dedica l'hora a llegir. És habitual que els alumnes a part

d'agafar llibres de la biblioteca, o comprar-los, se'ls prestin entre ells. L'horari de la biblioteca propicia completament el fet de que els alumnes tinguin el seu llibre de lectura, ja que si no hi van en horari extraescolar, sempre hi poden anar a l'hora de l'esbarjo. Per facilitar-los la tria de llibres, el coordinador ha marcat tots els llibres de literatura juvenil o adequats a les seves edats amb gomets de dos colors diferents, un color pels alumnes de 1r i 2n d'ESO i un altre color pels de 3r i 4t. Evidentment, això és orientatiu, perquè els alumnes poden triar els llibres que prefereixen.

Com a continuació d'aquest projecte de lectura i degut a la relació de cooperació amb el CEIP Pau Casals que es troba just al costat del nostre edifici, també s'ha engegat el curs 2007-2008 i continuem aquest any un Projecte de Lectura Cooperativa que consisteix en que un grup d'alumnes del nostre centre, pertanyents normalment a grups de 3r i 4t de ritme d'aprenentatge lent i alumnes d'Aula Oberta, van al centre de primària un cop per setmana a fer lectura cooperativa en veu alta a les classes de cicle inicial. Els nostres alumnes preparen les lectures a l'institut, a les classes de llengua catalana i castellana i les treballen amb els alumnes de primària. La col·laboració amb aquest centre de primària en diferents projectes és usual i s'emmarca dins la coordinació de primària-secundària de la ciutat.

A la Biblioteca també s'hi fan sessions de Cine-fórum pels alumnes de Batxillerat com a activitat complementària de les assignatures de Llengua i literatura catalanes, Llengua i literatura castellana, Filosofia, Història i Història de l'Art.

Cal dir que la biblioteca té una DVD-teca amb unes nou-centes pel·lícules originals en DVD cedides en préstec pel professor coordinador de la biblioteca i pertanyents a la seva col·lecció personal. D'aquestes pel·lícules se'n fa servei de préstec a tots els membres de la comunitat educativa que ho sol·liciten.

Durant el curs 2008-2009, a partir del mes de març, s'ha iniciat una nova activitat, que vinclem a la biblioteca i aquesta idea del "foment del gust per la lectura i la cultura", i consisteix en la publicació mensual del "BUTLLETÍ DE LA BIBLIOTECA DE L'IES DE SALES". Aquest Butlletí és fruit de la col·laboració del Coordinador de la Biblioteca –que en fa tota la redacció-, d'un professor que n'ha fet el disseny i maquetació- i de la bibliotecària del centre, alumna de 2n de Batxillerat, que un cop rep el text, hi afegeix imatges i n'acaba de fer la presentació.

Durant tot l'any, el coordinador de la biblioteca prepara exposicions que es mostren a uns faristols que es poden veure des del vestíbul del centre i que consisteixen en recordatoris d'efemèrides i centenaris amb el material en format llibre, revista o DVD sobre el que versa l'exposició. Aquests materials s'aprofiten per part del professorat de les diferents àrees per treballar-los amb els alumnes com a complement a les classes, encara que això suposi allunyar-se momentàniament del currículum establert, ja que forma part d'aquest embolcall cultural que pretenem que els nostres alumnes vagin adquirint.

Per últim, cada any es fan xerrades pels alumnes sobre el gust per la lectura. Aquest curs tenim programada la visita i xerrada d'Oriol Vergès pels alumnes de primer d'ESO i Maite Carranza pels alumnes de 4t d'ESO. Abans d'aquestes visites, els alumnes ja coneixen la trajectòria dels autors i fins i tot n'han llegit algun llibre.

Treball competencial (metodologia/tipologia d'activitats/organització social) Veure annex guia d'ús	Mitjançant aquesta pràctica i els projectes que s'hi vinculen es fa un treball competencial molt extens: Referent a les competències transversals, es treballen les comunicatives: lingüística i audiovisual i l'artística i cultural, per ser i actuar de manera autònoma. Les metodològiques també es treballen: Tractament de la informació i competència digital (consulta de materials a la biblioteca i extensió a les classes, realització de treballs a la biblioteca), i competència d'aprendre a aprendre. Les personals, d'autonomia i iniciativa personal per tal de descobrir i tenir iniciativa, i finalment les competències específiques de coneixement i interacció amb el món físic i la social i ciutadana per tal de conviure i habitar el món. Tot el treball que els alumnes fan dins de la pràctica que exposem reflecteix en l'adquisició d'aquestes competències. Si els alumnes aprofiten el que se'ls ofereix mitjançant aquest conjunt de projectes podem assegurar que es reflectirà en un millor desenvolupament personal, en una pràctica de la ciutadania activa, en una incorporació a la vida adulta de manera satisfactòria i al desenvolupament dels seus aprenentatges al llarg de tota la vida.
Temporització Recursos humans i materials	Activitat per dur a terme cada curs. Coordinador de la Biblioteca. Departaments didàctics del centre. Bibliotecària Claustre de professorat en general. Materials de biblioteca, fons bibliogràfic, etc. Materials TAC.
Valoració i conclusions	Al nostre centre hem definit quatre eixos d'activitat a partir de l'avaluació del Pla de Millora i Suport del curs anteriors i aquests i les competències bàsiques que s'hi associen són els que procurem integrar en totes les pràctiques que fem al centre. Aquests eixos són: - La cohesió social - L'adquisició de les competències bàsiques del currículum. - El seguiment, control i atenció individual i grupal. - El foment de la cultura personal per millorar la integració social. Pensem que aquesta pràctica s'ajusta als eixos que hem plantejat i que està representant un canvi important al nostre centre, tant a nivell d'alumnat com d'implicació del professorat. La valoració que en fem és molt bona i esperem poder-la anar millorant amb el temps, és una pràctica destinada a perdurar en el temps.
Documentació complementària Aspectes innovadors	Aspectes innovadors d'aquesta pràctica i conjunt de projectes que s'hi emmarquen que volem destacar: • Està centrada en l'alumnat, el seu aprenentatge i l'adquisició de la majoria de competències bàsiques. • Intenta donar solucions a problemes educatius detectats continuament pel professorat com per exemple la poca lectura que fan els alumnes i la manca de "cultura general" que no pas de

“conceptes i coneixements”.

- És un projecte col·lectiu ja que implica el nostre centre, els CEIPs del voltant i tot el barri.
- La implicació del professorat i les famílies abans esmentada, amb les mostres de desig d'avançar per part de tots.

Eficiència

Els esforços són importants i impliquen a molts sectors de la comunitat educativa, però pensem que les millores ja s'estan fent paleses. Com més recursos hi ha, evidentment, es pot millorar el fons de biblioteca, però els resultats amb el que tenim ara i els esforços que s'han fet, considerem que són molt bons.

Criteris d'avaluació

La pràctica s'avalua des de diferents aspectes:

- Coordinació de biblioteca en les reunions amb la coordinadora pedagògica i la memòria anual de biblioteca.
- Bibliotecària: préstecs i consultes realitzats a la biblioteca durant el curs. (Reunions de seguiment amb la coordinadora pedagògica)
- Coordinacions de nivells amb tutors pel projecte de lectura.
- Qüestionaris a mitjans i final de curs passats als alumnes d'ESO valorant diferents aspectes del projecte de lectura.
- Fitxes de lectura que realitzen els alumnes després de llegir els llibres en el projecte.
- Tabulació de fitxes de lectura realitzat per professorat responsable d'aquesta tasca.
- Valoració en el sí de la Comissió Pedagògica i els Equips Docents.
- Informació i demanda de suggeriments al Claustre de Professorat.

Millores

- Mitjançant el Projecte de Lectura s'ha iniciat al centre una dinàmica real de gust per la lectura que s'ha fet palesa fins i tot a través de comentaris de les famílies a les reunions de tutoria a en altres espais de trobada.
- Els mateixos alumnes en les seves valoracions del Projecte de Lectura expliciten en una gran majoria que ara llegeixen molt més i fan una molt bona valoració del Projecte.
- El Butlletí de la Biblioteca ha estat molt ben acollit per tota la comunitat educativa, professorat, alumnat, AMPA i famílies i a part de ser objecte de lectura i comentari a les tutories, s'utilitza a algunes classes com a material de comprensió lectora i de desenvolupament de la competència oral, en donar els alumnes la seva opinió sobre les diferents recomanacions culturals que allí s'hi troben.
- La Biblioteca s'ha convertit en un espai molt més utilitzat: alguns professors hi fan les classes, s'hi va a fer recerca en molts moments de la setmana, els alumnes s'hi queden després de les classes per fer treballs en grup i també s'hi han organitzat grups cooperatius d'estudi on els alumnes comparteixen els seus coneixements i els que dominen una matèria ajuden als que hi tenen dificultats i a l'inrevés.
- S'han fet passos endavant en la col·laboració amb el CEIP Pau Casals i la relació és cada cop més estreta. Pensem, per tant, que això ens durà a altres projectes comuns en un futur.
- L'alumnat de nivell d'aprenentatge lent que col·labora en el projecte de lectura cooperativa al CEIP Pau Casals ha vist augmentada la seva autoestima en veure que són un model pels alumnes de la primària.

AUTORIA DE L'EXPERIÈNCIA

Coordinació Emilio Gimena Redondo

Professorat implicat Tot el professorat i tutors d'ESO del centre, Coordinador de Biblioteca, coordinació pedagògica.

CONTACTE

Nom i cognoms Pilar Gómez García

Telèfon 93 658 20 12

Unitat SE Baix Llobregat II. CRP

